

klart, at Grundlovens § 85 staar i nøje Forbindelse med de 2 foregaaende Paragraffer, hvad der ogsaa blev udtalt under Grundlovsforhandlingerne. Disse 3 Paragraffer skulle ses under en og samme Synsvinkel, og de staa i nøjeste Forhold til hinanden. Hvorledes ere de nu blevne til? De ere, som den daværende Minister udtalte under Grundlovsbehandlingen blevne til, fordi der, Aaret før Grundlovsudkastet blev skrevet, gik en Bevægelse gennem Europa, som gik ud paa, at Arbejdsforholdene, Erhvervslivet osv. skulde tages med i Betragtning, og derfor bleve de satte ind som Løsteparagraffer. Den foregaaende Paragraf, § 84, siger, at den, der ikke er i Stand til at ernære sig selv, er berettiget til at erholde Hjælp af det offentlige. Nu har det jo vist sig, at man ved senere Love — siden Grundloven — har reformeret over for § 84, og at Staten er traadt til uden at forlange et yderligere eller forøget Tilfyn. Hvorfor skulde vi da ikke kunne gøre det samme overfor § 85?

Man har altsaa været enig om disse 2 Punkter, og man har været enig om et tredje Punkt i det foreliggende Forslag, nemlig om Klasseinddelingen i Skolerne, og det er klart nok, at det er Bestemmelser, som ere af væsentlig Betydning. Men saa komme vi til de Bestemmelser, hvorom der ikke har været Enighed med Ministeren, og det er i første Række den Maade, hvorpaa den ærede Minister har foreslaaet, at Indstillingen af Lærerne skal foregaa. Det forekommer mig, at man ikke behøver at være nogen Spaamand for at udtale, og at ingen — heller ikke den højtærede Kultusminister — kunde være i Tvivl derom, at man ved at foreslaa en Bestemmelse som den, der findes i vedkommende Paragraf, maatte være forberedt paa, at der fra Folketingets Side vilde blive rejst Modstand, alvorlig Modstand derimod. Jeg tror i det hele taget, at man med Sikkerhed kan gaa ud fra, at vi, hvis det ikke lykkes at finde en anden Maade at komme over dette Spørgsmaal paa, ikke ville saa nogen Lov, trods alle de mange gode Udtalelser og alle de mange fromme Ønsker om at faa Loven ud endnu i dette Aar. Jeg tror ikke, at det nuværende Folketing lige saa lidt som tidligere Folketing, der have haft med denne Sag at gøre, vil gaa med til at foretage et Tilbagestrid i Frihed paa denne Slags Omraader, og det vilde ogsaa være fortafeligt. Jeg støtter dog noget Haab paa en Udtalelse, der i Gaar kaldt fra den ærede Minister, og som antydede, at han for sit Vedkommende ikke skulde være uvillig til at gaa med, hvis man kunde finde en anden Fremgangsmaade, der kunde være mere betryggende end den

hidtilværende Indstillingsmaade havde vist sig at være. Nu forekommer det mig, og det er ogsaa gentagne Gange udtalt af ærede Medlemmer i denne Sal, at der, naar vi faa det Lønnings-system, som findes i Forslaget, ikke vil være stor Fare ved at beholde den Indstillingsret, som vi hidtil have haft; men der er ogsaa en anden Vej, man kunde gaa, som jeg vilde finde den naturlige og langt ville foretrække for den, vi nu have, og det er den, som ogsaa er antydet fra en enkelt Side, at man lægger Indstillingsretten over i Befolkningens Hænder i Stedet for i Sogneraadets, lægger den over i deres Hænder, der bo i Skoledistriktet og have Børn, der skulle søge vedkommende Lærer. Hvad vilde være naturligere eller mere berettiget, end at dette stete? Naar der vælges et Sogneraad, er det slet ikke sagt, at den Tanke er fremme hos Vælgerne: nu skulle vi ved Valget af disse Sogneraadsmlemmer tage Hensyn til, om vort Lærerebmede i den Tid, de skulle fungere, kunde blive ledigt og skulde besættes. Derpaa tænker man i de fleste Tilfælde maaste slet ikke, og det hænder ofte — jeg er sikker paa, at mange ærede Medlemmer, som have haft med den Slags Sager at gøre i Sogneraad eller paa anden Maade, ville have Erfaring i denne Retning — at Embedet kan blive ledigt i et Skoledistrikt, som maaste slet ikke har nogen Repræsentant siddende i Sogneraadet, og i en Kommune, der f. Eks. bestaar af 3 Sogne, kunne Bænskelighederne endnu lettere indtræde. Intet forekommer mig derfor naturligere end at lægge den Indstillingsret, som Sogneraadet hidtil har haft, over i et Valgnævn af Beboere, og dette kan efter min Mening godt staves til Stede paa fuldt betryggende Maade, saaledes at Minoriteterne ikke blive tilfidsatte. Hvis jeg ikke har opfattet den ærede Minister fejl, antydede han, at han ikke vilde være uvillig til at forsøge at løse Spørgsmaalet ad anden Vej end den, der er foreslaaet i Lovforslaget. Naar den ærede Minister mente, at man fra Folketingets Side maatte være noget varjom lige over for dette Spørgsmaal og navnlig maatte tage Hensyn til det andet Ting, vil jeg ikke betragte denne Udtalelse som en Dussjemand i den Forstand, man tidligere har ment, naar man nævnte Landsstinget, fordi jeg ikke tror, at det var den ærede Ministers Mening. Naar jeg ser hen til Forholdene, kan jeg ikke tro andet, end at ogsaa Landsstinget gerne vil være med til at gøre et alvorligt Arbejde for at finde den bedst mulige Løsning i et Forhold, der griber saa dybt ind i hele vort Samfundsliv og hele vort Samfunds Opværelse. Jeg har altsaa det Haab, at det skal lykkes ad denne